

פתח דבר

ההגינות והנימוס מחייבים לפתוח בהתנצלות, ואכן אנו עושים זאת. הופעתו של גיליון מס' 3 נדחתה - לצערנו - עקב אילוצים מאילוצים שונים, ואנו מוצאים ניחומים - ומקווים שאף אתם תמצאו - ב"עוביו" של הגיליון ובנושאים שהובאו בו.

כוונתנו שהביטאון ישמש אכסניה לנושאים הקשורים בהיבטים שונים של ארץ ישראל במקורותינו, ובתוכם דברי הגות ומדע. מקווים אנו כי החיבור בין הקפדנות המדעית לבין היצירתיות ההגותית יביא תועלת לשני התחומים, ויצמיח זן חדש של הגות ומפגש פורה בין ההולכים בשתי הדרכים.

המדור - הגות ומדרש - הפותח את מסכת המדורים, קורא לכותבים נוספים שישרטטו במאמריהם את תווי פניו של מדור חדש זה.

שני מאמרים עמנו מתחום עולם החי והאקולוגיה - מאמרו של ש' כהן המאיר את **עשר המכות** מתוך תפיסה אקולוגית; והשני - מאמרו של מ' כסלו על **המריא** המאיר פינה נידחת בעולם החי המקראי - נידחת לעולם המודרני, אך חשובה ביותר במקרא.

מאמרים נוספים הם: מוצא המשנאית והערבות שהובאו ממנה, שנכתב ע"י א' ששון - כותב חדש בכתב העת; מיודענו ז' עמר השתדל לזהות את אחד מסממני הקטורת; ומ' רוזנפלד וי' שפנייר חברו יחדו בנסותם לשרטט תווי חדש בקו השאת המשואות.

המדורים הרחיבו יריעתם, בראשם נמצא המדור **הגות ומדרש** ובו אנו פוגשים במאמריהם של י' שביב (לוז) ושל י' מדן הדין במסלול הימלטותו של המלך צדקיהו. ד' שפרבר - במדור **מקוריאליה** - דן עמנו, במאמרו, בנושאי סדקית ומגינים. במדור **שִׁמְקוֹם** אנו עולים עם י' רוזנסון במעלה סולם צור על מנת לתהות על קנקנו (הגיאוגרפי) של סולם זה. במדור **לשון לימודים** מטייל עימנו א' נתנאל בגן שיר השירים ואנו גולשים עימו אחר שרשיהם של צמחים ושל עצים שונים. י' רוזנסון שופך אור - במדור זה - על ניבים וביטויים הקשורים בגן.

פיוטבוע הוא מדור המוסיף לוויית חן לכתב העת, והפעם עושה זאת ש' אור בדברה על ערוגה ועל תוגה. "היה היו אי פעם שקמים" שורר המשורר. אנו מצטרפים ל"י פרגיון ולי' רוזנסון - במדור **צו תעודה** - בתארם לנו תופעה מיוחדת המעידה על קשר שקיים בין הגפן לשקמה. המדור **הוראה במקור** נתרחב אף הוא, ושם נקרא את מאמרו של א' בן ישראל המלמדנו לינוק ממקורותינו ולא לרעות בשדות זרים. א' פיינרמן מציע לנו - במדור זה - ללמד, לעיתים, את סיפורי התנ"ך בשטח.

הוצאת תבונות מכללת הרצוג

אנו משתדלים להביא במדור **חדש חדש** סקירות של ספרים חדשים הדנים בענייני מקור וריאליה בא"י. הפעם רשמנו רשימות אודות ספריהם של י"צ אליאב ושל א' זרטל.

המדור **הערות מאירות** חותם גיליון זה ובו: הערות בעניין החרוב (י' שפנייר, וא' נתנאל); הערה של נ' פלוטקין על מאמרו של י' מדן - מעמק חברון לעמק דותן - שנתפרסם בגיליון א', ותגובה על הערה זו (הרב י' מדן); חותם את הגיליון צ' פלג בתגובתו - הערתו למאמרו של י' רוזנסון - שמן ביסורים (גיליון ב').

הגליון הבא יוקדש לרמת הגולן (בהיבטים שונים). אנו פונים לקוראינו להשתתף עמנו בכתיבת מאמרים לגיליון זה.

אנו מקווים - מאד - שתיהנו מגיליון זה, הן מן הצד האסתטי והן מן הצד הרעיוני-תוכני.

שנה טובה -

שנה שיימלאו כל משאלות לבנו לטובה!

המערכת

על אתר ג (תשרי תשנ"ח)